

SZEF
KANCELARII SEJMU

BOP-WPA.1800.1.2024.2

Warszawa, dnia 29 lutego 2024 r.

RPW/22375/2024 P
Data: 2024-03-06

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2024 -03- 06
ZAL.	NR. 20240306

Pan
Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

W odpowiedzi na Pana pismo XI.815.52.2023.DB/AM z dnia 4 stycznia 2024 r. poruszające kwestię zapewnienia dostępności biur poselskich dla osób ze szczególnymi potrzebami pragnę poinformować, że Kancelaria Sejmu jest świadoma istniejącego problemu oraz widzi potrzebę podjęcia działań w celu zwrócenia uwagi posłów na konieczność umożliwienia osobom z niepełnosprawnościami rzeczywistej partycypacji w życiu publicznym.

Uwzględnianie potrzeb osób z niepełnosprawnościami w prowadzonej i planowanej przez biura poselskie działalności oraz usuwanie barier i zapobieganie ich powstawaniu będzie miało charakter dobrych praktyk i da pozytywny przykład innym podmiotom życia publicznego w Polsce. Z uwagi na konieczność przeciwdziałania wykluczeniu osób z niepełnosprawnościami zwrócę się do posłów z prośbą o podejmowanie działań umożliwiających swobodny dostęp do utworzonych przez posłów stron internetowych biur poselskich osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w szczególności osobom słabowidzącym czy słabosłyszącym, jak również o podejmowanie działań doraźnych polegających na organizowaniu spotkań z wyborcami poza siedzibami własnych biur, w specjalnie dostosowanych do tego miejscach, uwzględniających minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Jednakże w oparciu o wyniki analiz służb prawnych Kancelarii Sejmu w obecnym stanie prawnym biura poselskie stanowią przewidzianą w ustawie z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1339 ze zm.) jednostkę organizacyjną tworzoną w celu obsługi działalności poselskiej w terenie (w wybranym okręgu lub okręgach wyborczych). Spełniają one funkcje pomocnicze dla działalności posłów, stanowiąc ich zaplecze techniczno-organizacyjne.

Biura poselskie nie realizują natomiast zadań z zakresu administracji publicznej, a jedynie zadania zlecone przez posła. Wskazuje na to m.in. fakt zatrudniania przez posła pracowników we własnym imieniu na czas określony, nie dłuższy niż czas sprawowania mandatu (art. 23 ust. 4 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora). Biura poselskie nie są częścią Kancelarii Sejmu, która należy do administracji publicznej, jak również nie stanowią organów władzy i nie mają statusu urzędu, w przeciwieństwie do Kancelarii Sejmu. Z uwagi na powyższe, biura poselskie nie są zaliczane do kategorii podmiotów publicznych i nie znajdują do nich zastosowania przepisy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2240 ze zm.). Nie ma zatem formalnych ograniczeń/nakazów dotyczących standardów jakie muszą spełnić lokale wynajmowane na biura poselskie, w tym dotyczących dostępności lokali dla osób niepełnosprawnych.

Jednocześnie pragnę poinformować, że posłowie wynajmują lokale swoich biur poselskich i wszelkie usprawnienia lub przebudowy wymagają zgody właścicieli lokali. Wątpliwości budzi również możliwość finansowania takich ulepszeń na rzecz osób trzecich ze środków przeznaczonych na prowadzenie biura poselskiego (z ryczałtu). Istotne znaczenie mają też znaczne różnice terytorialne rynku nieruchomości, które należy brać pod uwagę przy tworzeniu biur poselskich, jak również fakt, że obowiązek dostosowania obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych dotyczy jedynie budynków wybudowanych i modernizowanych po wejściu w życie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 682 ze zm.), tj. po dniu 1 stycznia 1995 r.

W związku z powyższym uprzejmie informuję, że mając na uwadze powagę spraw poruszonych w Pana piśmie przekaże je do sejmowej Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych celem podjęcia ewentualnych działań umożliwiających rozwiązanie przekazanych przez Pana Rzecznika kwestii.

Z wyuznieniami szał,

Jacek Cichocki